

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَ
تَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ (1) الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِنْ
نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي
وَلَدَنَّهُمْ وَ إِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنْ الْقَوْلِ وَ زُورًا وَ
إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ (2) وَ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ
نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَتَمَاسَا ذَلِكَ تُوَعِّظُونَ بِهِ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ (3) فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فإِطْعَامُ سِتِّينَ
مِسْكِينًا ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ تِلْكَ حُدُودُ
اللَّهِ وَ لِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ (4) إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ

اللَّهُ وَرَسُولَهُ كُتِبُوا كَمَا كُتِبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ

قَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَ لِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ

(5) يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعاً فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا

أَخْصَاهُ اللَّهُ وَ نَسُوهُ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

(6)

Allah has indeed heard (and accepted) the statement of the woman who pleads with thee concerning her husband and carries her complaint (in prayer) to Allah: and Allah (always) hears the arguments between both sides among you: for Allah hears and sees (all things).If any men among you divorce their wives by Zihar (calling them mothers), they cannot be their mothers: none can be their mothers except those who gave them birth. And in fact they use words (both) iniquitous and false: but truly Allah is all-pardoning, all-forgiving. But those who pronounce the word Zihar to their wifesthen wish to go back on the words they uttered,- (It is ordained that such a one) should free a slave before they touch each other: Thus are ye admonished to perform: and Allah is well- acquainted with (all) that ye do. And if any has not (the wherewithal), he should fast for two months consecutively before they touch each other. But if any is unable to do so, he should feed sixty indigent ones, this, that ye may show your faith in Allah and His Messenger. Those are limits (set by) Allah. For

those who reject (Him), there is a grievous chastisement. Those who oppose Allah and His Messenger will be humbled to dust, as were those before them: for We have already sent down clear signs. And the unbelievers (will have) a humiliating chastisement,- On the day that Allah will raise them all up (again) and tell them of their deeds (which) Allah has reckoned and they forgot, for Allah is witness to all things.

اللہ نے سن لی اُس عورت کی بات جو اپنے شوہر کے معاملہ میں تم سے تکرار کر رہی ہے اور اللہ سے فریاد کیے جاتی ہے۔ اللہ تم دونوں کی گفتگو سن رہا ہے، وہ سب کچھ سننے اور دیکھنے والا ہے۔ تم میں سے جو لوگ اپنی بیویوں سے ظہار کرتے ہیں ان کی بیویاں ان کی مائیں نہیں ہیں، ان کی مائیں تو وہی ہیں جنہوں نے ان کو جنا ہے۔ یہ لوگ ایک سخت ناپسندیدہ اور جھوٹی بات کہتے ہیں، اور حقیقت یہ ہے کہ اللہ بڑا معاف کرنے والا اور درگزر فرمانے والا ہے۔ جو لوگ اپنی بیویوں سے ظہار کریں پھر اپنی اُس بات سے رجوع کریں جو انہوں نے کہی تھی، تو قبل اس کے کہ دونوں ایک دوسرے کو ہاتھ لگائیں، ایک غلام آزاد کرنا ہوگا۔ اس سے تم کو نصیحت کی جاتی ہے، اور جو کچھ تم کرتے ہو اللہ اس سے باخبر ہے۔ اور جو شخص غلام نہ پائے وہ دو مہینے کے پے در پے روزے رکھے قبل اس کے کہ دونوں ایک دوسرے کو ہاتھ لگائیں۔ اور جو اس پر بھی قادر نہ ہو وہ ۶۰ مسکینوں کو کھانا

کھلائے۔ یہ حکم اس لیے دیا جا رہا ہے کہ تم اللہ اور اُس کے رسول پر ایمان لاؤ۔ یہ اللہ کی مقرر کی ہوئی حدیں ہیں، اور کافروں کے لیے دردناک سزا ہے۔ جو لوگ اللہ اور اس کے رسول کی مخالفت کرتے ہیں وہ اسی طرح ذلیل و خوار کر دیے جائیں گے جس طرح ان سے پہلے کے لوگ ذلیل و خوار کیے جا چکے ہیں۔ ہم نے صاف صاف آیات نازل کر دی ہیں، اور کافروں کے لیے ذلت کا عذاب ہے۔ اس دن یہ (ذلت کا عذاب ہونا ہے) جب اللہ ان سب کو پھر سے زندہ کر کے اٹھاے گا اور انہیں بتا دے گا کہ وہ کیا کچھ کر کے آئے ہیں۔ وہ بھول گئے ہیں مگر اللہ نے ان کا سب کیا دھرا گن گن کر محفوظ کر رکھا ہے اور اللہ ایک ایک چیز پر شاہد ہے۔

अल्लाह ने सुन ली उस औरत की बात जो अपने शौहर के मामले में तुमसे तकरार कर रही है और अल्लाह से फ़रयाद किए जाती है | अल्लाह तुम दोनों की गुफ़्तगू सुन रहा है, वह सब कुछ सुनने और देखनेवाला है | तुम में से जो लोग अपनी बीवियों से जिहार करते हैं उनकी बीवियाँ उनकी माँ नहीं हैं, उनकी माँ तो वही हैं जिन्होंने उनको जना है | ये एक सख़्त नापसन्दीदा और झूटी बात कहते हैं, और हकीक़त यह है कि अल्लाह बड़ा माफ़ करनेवाला और दरगुज़र फ़रमानेवाला है | जो लोग अपनी बीवियों से ज़िहार करें, फिर अपनी उस बात से रुजुअ करें जो उन्होंने कही थी, तो क़बल इसके कि दोनों एक-दूसरे को हाथ लाग़ँ, एक गुलाम आज़ाद करना होगा | इससे

~~~~~

तुमको नसीहत की जाती है, और जो कुछ तुम करते हो अल्लाह उससे बाखबर है | और जो शख्स गुलाम न पाए वह दो महीने के पै-दर-पै रोजे रखे क़बल इसके कि दोनों एक-दूसरे को हाथ लगाएँ | और जो इसपर कादिर न हो वह 60 मिसकीनों को खाना खिलाए | यह हुक्म इसलिए दिया जा रहा है कि तुम अल्लाह और उसके रसूल पर ईमान लाओ | यह अल्लाह की मुकर्रर की हुई हदें हैं, और काफ़िरों के लिए दर्दनाक सज़ा है | जो लोग अल्लाह और उसके रसूल की मुखलिफ़त करते हैं वे उसी तरह ज़लील व ख़ार कर दिए जाएँगे जिस तरह उनसे पहले के लोग ज़लील व ख़ार किए जा चुके हैं | हमने साफ़-साफ़ नाज़िल कर दी हैं, और काफ़िरों के लिए ज़िल्लत का अज़ाब है | उस दिन (यह ज़िल्लत का अज़ाब होना है) जब अल्लाह उन सबको फिर से ज़िन्दा करके उठाएगा और उन्हें बता देगा कि वे क्या कुछ करके आए हैं | वे भूल गए हैं मगर अल्लाह ने उनका सब किया-धरा गिन-गिनकर महफ़ूज़ कर रखा है और अल्लाह एक-एक चीज़ पर शाहिद है |